

Projekt z dnia 12 lipca 2006 r.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2006 r.

w sprawie stawek opłat eksploatacyjnych.

Na podstawie art. 84 ust. 4 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się stawki opłat eksploatacyjnych dla poszczególnych rodzajów kopalin, określone w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2001 r. (Dz. U. Nr 153 poz. 1746, z 2003 r. Nr 185 poz. 1804 oraz z 2005 r. Nr 106, poz. 887).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

Załącznik
do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 2006 r.
(poz.)

L.p.	Rodzaj kopaliny	Jednostka miary (j.m.)	Stawka opłaty eksploatacyjnej (zł./j.m.)
1	2	3	5
1	Alabastry	t	2,72
2	Amfibolity	t	0,89
3	Anhydryty	t	3,23
4	Baryty	t	4,90
5	Bazalty	t	0,93
6	Chalcedonity	t	0,56
7	Diabazy	t	0,66
8	Dolomity	t	0,76
9	Gabra	t	0,89
10	Gaz ziemny wysokometanowy	tys.m ³	5,39
10a	Metan z węgla kamiennego	tys.m ³	0,00
11	Gaz ziemny pozostały	tys.m ³	4,48
12	Gipsy	t	1,51
13	Gliny ogniotrwale i ceramiczne	t	3,02
14	Gnejsy	t	0,94
15	Granity	t	0,94
16	Hornfelsy	t	0,78
17	Kamienie ozdobne i półszlachetne	kg	8,67
18	Kreda jeziorna	t	0,17
19	Kreda pizująca	t	0,61
20	Kwarc	t	1,65
21	Kwarcyty	t	0,83
22	Łupki	t	1,11
23	Magnezyty	t	4,32
24	Margle	t	0,60
25	Marmury	t	3,26
26	Melafiry	t	0,95
27	Opoki	t	0,56
28	Piaski i żwiry	t	0,45
29	Piaskowce	t	0,66
30	Porfiry	t	0,66
31	Ropa naftowa	t	32,00
32	Rudy cynkowo-ołowiowe	t	1,01
33	Rudy miedzi	t	2,82
34	Rudy złota	g Au (w rudzie)	0,34
35	Serpentynity	t	0,66
36	Siarka rodzima	t	1,29
37	Sjenity	t	0,78

38	Skąły diatomitowe	t	5,44
39	Solanki	m ³	1,79
40	Sole	t	1,34
41	Surowce bentonitowe	t	1,65
42	Surowce ilaste pozostałe	m ³	1,99
43	Surowce kaolinowe	t	2,72
44	Surowce skaleniowe	t	2,19
45	Szarogłazy	t	0,78
46	Torfy	m ³	1,02
47	Torfy lecznicze (borowiny)	m ³	1,02
48	Trawertyny	t	0,60
49	Tufy	t	0,66
50	Wapienie	t	0,60
51	Węgiel brunatny	t	1,51
52	Węgiel kamienny	t	1,93
53	Wody lecznicze	m ³	1,19
54	Wody termalne	m ³	0,27
55	Zieleńce	t	0,78
56	Ziemia krzemionkowa	t	5,44
57	Złepieńce	t	3,26
58	Inne kopaliny	t	3,26

Uzasadnienie

1. Stan obecny

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 84 ust. 4 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947), stanowiącej, iż Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłat eksploatacyjnych dla poszczególnych rodzajów kopalin. Zgodnie z wytyczną do tego upoważnienia, wysokości stawek nie mogą być niższe od dolnych granic stawek opłat eksploatacyjnych oraz nie mogą być wyższe od górnych granic stawek opłat eksploatacyjnych, określonych w załączniku do ustawy.

W dniu 1 stycznia 2002 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 110, poz. 1190), która wprowadziła nowy system opłat eksploatacyjnych. Pierwsze rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2001 r. wydane na jej podstawie określało stawki kwotowe dla wszystkich rodzajów kopalin.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 października 2003 r., zmieniającym przywołane wcześniej rozporządzenie, z dniem 1 stycznia 2004 r. dokonano zmiany wysokości 19 stawek opłat eksploatacyjnych, dostosowując jednostkowe wysokości stawek opłat do sytuacji rynku wydobywczego. Obowiązujące wówczas stawki opłat eksploatacyjnych podlegały analizie z punktu widzenia wpływu na gospodarkę i kondycję finansową przedsiębiorców. Szczegółowej ocenie poddano również stawki opłaty dla kopalin współwystępujących w złożu i dostrzeżono potrzebę ujednoczenia ich wysokości. Zmiana rozporządzenia była zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju, do funkcjonowania którego niezbędne są prawidłowo określone mechanizmy ekonomiczne, stymulujące ochronę środowiska i ochronę zasobów kopalin. Jednocześnie nowe stawki opłat eksploatacyjnych zostały ustalone w ten sposób, aby zapewniać stabilną tendencję dochodów gmin górniczych oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dokonane zmiany doprowadziły do optymalnego ukształtowania obciążeń ponoszonych przez przedsiębiorców wydobywających kopaliny.

2. Przyczyny konieczności rewaloryzacji

Projektowane rozporządzenie ma na celu przywrócenie realnych wysokości stawek opłaty eksploatacyjnej Ustawa - Prawo geologiczne i górnicze przewiduje mechanizm rewaloryzacyjny górnej i dolnej granicy stawek opłat eksploatacyjnych o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowany w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy. W następstwie tego, minister właściwy do spraw środowiska ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", górne i dolne granice stawek opłat eksploatacyjnych na następny rok. Jednocześnie z uwagi na fakt, że wysokości stawek nie mogą być niższe od dolnych i wyższe od górnych granic stawek opłat eksploatacyjnych, a sama wysokość stawki nie ulega corocznym zmianom, dochodzi, przy założeniu stałego wydobycia, do spadku realnych wpływów z tytułu opłaty eksploatacyjnej. Ponadto stawki za rudy cynkowo-ołowiowe oraz siarkę rodzimą uległy już modyfikacji, właśnie ze względu na możliwość przekroczenia dolnej granicy stawek opłat eksploatacyjnych, a w kolejnych latach to zjawisko będzie dotyczyło coraz liczniejszej grupy kopalin. Tak więc jedynie systematyczne urealnianie wysokości stawek opłaty eksploatacyjnej, podobnie jak to ma miejsce w przypadku ich granic, może zapobiec stopniowej deregulacji systemu opłat eksploatacyjnych, będącej skutkiem podnoszenia stawek jedynie dla tych rodzajów kopalin, dla których istnieje groźba przekroczenia granicy ustawowej.

3. Metoda rewaloryzacji

Punktem wyjścia do wyliczeń są stawki opłaty eksploatacyjnej określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 października 2003 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7

czerwca 2005 r. dokonano zmiany wysokości 6 stawek opłat eksploatacyjnych, z czego 4 zmiany weszły w życie z dniem 1 lipca 2005 r., a 2 z dniem 1 stycznia 2006 r., jednak zmiany te nie miały znaczenia dla przyjętej metodyki obliczeń. Urealnianie wysokości stawek opłaty eksploatacyjnej uzyskuje się poprzez zmianę stawek opłat eksploatacyjnych, dla wszystkich rodzajów kopalin określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 października 2003 r., stosownie do średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowanych w ustawach budżetowych na lata 2004-2006. Tak więc obowiązujące w 2004 r., a wprowadzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 października 2003 r. stawki opłaty eksploatacyjnej zostały zwiększone o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowany w ustawie budżetowej na rok 2004, w wysokości 102,0 %, i następnie zaokrąglone w górę do pełnych groszy, zgodnie z zasadą zaokrąglania ustawowych granic stawek. Następnie tak otrzymane stawki powiększono o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowany w ustawie budżetowej na rok 2005, w wysokości 103,0 % i zaokrąglono w górę do pełnych groszy. Ostatecznie stawki te zmodyfikowano o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowany w ustawie budżetowej na rok 2006, w wysokości 101,5 % i zaokrąglono w górę do pełnych groszy, otrzymując stawki na rok 2007. Opisana tu czynność jest czysto rachunkowa, pozbawiona uznaniowości, a równocześnie nie wpływa na spójność systemu. Należy także podkreślić, że realny wzrost niektórych stawek może przewyższać określoną przyjętymi wskaźnikami inflację, a wynika to z przyjętej metodyki zaokrąglania stawek opłaty eksploatacyjnej jak i ich granic.

4. Prognoza koniecznych rewaloryzacji

Planuje się podobne, coroczne rewaloryzowanie stawek opłat eksploatacyjnych o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, analogicznie do tego jak zmieniają się ich granice ustawowe. Taki mechanizm pozwoli przedsiębiorcom wydobywającym kopalinę ze złoża na stosunkowo precyzyjne określenie przyszłych stawek opłat eksploatacyjnych, a co za tym idzie pozwoli im lepiej planować wydatki. Z kolei wierzycielom opłat eksploatacyjnych - gminom oraz Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zapewni stałość i przewidywalność realnych dochodów przy niezmiennym wydobyciu. Równocześnie uniemożliwi on przekraczanie przez poszczególne stawki zmieniających się w wyniku inflacji ich dolnych granic. Należy podkreślić, że taki mechanizm nie przekreśla, w przypadkach zupełnie wyjątkowych, czasowych zmian niektórych stawek, a jednocześnie wydaje się najbliższy intencji ustawodawcy.

5. Klauzula wejścia w życie rozporządzenia

Wejście w życie projektowanego aktu powinno nastąpić nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2007 r., z uwagi na kwartalne ustalanie opłaty eksploatacyjnej, co jest związane z koniecznością wprowadzania zmian wysokości stawek od pierwszego dnia kwartału. Nadto rozporządzenie winno być opublikowane z wyprzedzeniem, tak aby przedsiębiorcy mieli czas zapoznać się ze zmianami, bowiem dotyczy ono sfery finansowej.

6. Ocena zgodności proponowanych rozwiązań z prawem Unii Europejskiej

Rozporządzenie nie ma swojego normatywnego odpowiednika w regulacjach prawnych Unii Europejskiej.

7. Ocena skutków regulacji

1) Cel wprowadzenia rozporządzenia

Celem rozporządzenia Rady Ministrów jest przywrócenie realnych wysokości stawek wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 2003 r. i zapobieżenie deregulacji systemu opłat eksploatacyjnych.

2) Cel wprowadzenia rozporządzenia

Celem rozporządzenia Rady Ministrów jest przywrócenie realnych wysokości stawek wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 2003 r. i zapobieżenie deregulacji systemu opłat eksploatacyjnych.

3) Podmioty, których dotyczy niniejsza regulacja

Przedmiot rozporządzenia dotyczy przedsiębiorców eksploatujących kopaliny oraz wierzycieli opłat eksploatacyjnych – gmin i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

4) Konsultacje społeczne

Przy opracowaniu projektu zostaną przeprowadzone konsultacje społeczne z następującymi partnerami:

- Sekcja Krajowa Geologiczno-Wiertnicza NSZZ „Solidarność”.
ul. Szafarnia 4, 80-755 Gdańsk,
- Związek Pracodawców Branży Geologicznej
Al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice,
- Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” 80.
ul. Chałubińskiego 6a, 50-368 Wrocław,
- Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych
ul. Klonowa 6, 00-591 Warszawa,
- Konfederacja Pracodawców Polskich
ul. Kredytowa 3, 00-056 Warszawa,
- Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa,
- Państwowy Instytut Geologiczny
ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa,
- Polskie Towarzystwo Geologiczne
ul. Oleandry 2a, 30-056 Kraków,
- Związek Pracodawców Górnictwa Węgla Kamiennego
ul. Podgórna 4, 40-955 Katowice,
- Polski Związek Pracodawców Producentów Kruszyw
ul. Sienkiewicza 48/50, 25-501 Kielce,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki
ul. Konstruktorska 3A, 02-673 Warszawa.

Ponadto projekt zostanie przesłany do marszałków województw, Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego oraz zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska.

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany również do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego celem uzyskania opinii.

5) Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora przedsiębiorstw

Przyjęcie zmienionych stawek dla tych rodzajów kopalin, przy założeniu wydobycia na poziomie z 2005 r. spowoduje wzrost sumy obciążeń wszystkich przedsiębiorców w kraju, eksploatujących kopaliny o kwotę około 36,7 mln zł w skali roku.

6) Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście rozporządzenia Rady Ministrów w życie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa, gdyż opłaty eksploatacyjne nie stanowią jego dochodu. O kwotę około 36,7 mln zł zwiększy się w skali roku dochód wierzycieli opłat eksploatacyjnych, z czego kwota 21,7 mln zł, stanowiąca 60% opłaty z działalności na lądzie, powiększy

dochody gmin, zaś kwota 15 mln zł powiększy dochody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z czego kwota 14,5 mln stanowi 40% opłaty z obszarów lądowych, a kwota 0,5 mln stanowi 100% opłaty z obszarów morskich RP.

7) Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

8) Oddziaływanie w obszarze ochrona środowiska i zdrowie ludzi

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na ochronę środowiska i zdrowie ludzi.

9) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

10) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Opracował:
Dariusz Mulak
Tel.: 57-92-625